

JENERALNY (9) ai

Zawsze ge-.

Oba e oraz a jasne.

sg m N jeneralny (1). ◇ I jeneralnym (1). ◇ L jeneralnym (3). ◇ f A jeneralną (1). ◇ L jeneralnej (1). ◇ pl G jeneralnych (2).

Sł stp, Cn brak, Linde XVIII w.

1. *Główny, naczelný* [generalis capitenus – główny starosta, który ma insze pod sobą Mącz 143d] (4) : O powazności generálnej Senatorów przy Królu, ze bez nich niema nic Spráwować Król. SarnStat 38.

Zestawienia: »hetman jeneralny« (1): Pifarz polny przy Hetmánie generálnym, iest téż Actuáriufz, iáko v ziemstvá, y fádzí. SarnStat 438.

praw. »kaptur jeneralny« (1): Káptur Krákówki 1572. który fie zgadza z ftárym w Rádómku 1382. vczynionym, y z Wárfzáwfkim Generálnym 1573. których obá w Metryce Státutowej znaydziefz. SarnStat 5.

praw. »ordynacyja jeneralna« (1): tedy zaráz tu przychodzi áktikowác ordinácią generálną, Zygmuntá Auguftá w Wárfzáwie vczynioną 1564. SarnStat 970.

2. *Powszechnie obowiązujący, dotyczący ogólu* [generalis – pospolity Mącz 143d, Calep; – powszechny, rodowy – generalis Cn] (5) : gdyby ná króla Polfkieg^o przypádło/ izby z tego swiátá zlfzedł: tedy wedle ftárég^o obyczáiu y zwyczáiu/ y wedle praw koronnych generálnych [secundum ... statuta regni generalia JanStat 11]/ Séym koronny ma bydz złożón/ ku obiéraniu nowego króla. SarnStat 14 [idem] 65; Pátrz nižéy w Artykule generálnym o Iármárkách. SarnStat 983.

W charakterystycznych połączeniach: jeneralny (-e) artykuł, prawo (2).

Zestawienie: »sejm jeneralny« = sejm całego państwa złożony z senatorów i posłów wybieranych przez sejmiki ziemskie; conventio a. conventus generalis JanStat (2): ABy fprawy ziemfkie nie były zániedbáné/ nápotym bédziem winni tákové Vrzędy y Doftoieńftwá ná początku Séymu/ piérwéy niż fie Séym generálny pocznie [...] rozdawác. SarnStat 75, 76.

Synonimy: 1. fundamentalny, główny; 2. pospolity, powszechny.